

Laenukäenduse tingimused

Kehtivad alates 22.12.2022

Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutuse (endise ärinimega Sihtasutus KredEx, edaspidi *sihtasutus*) laenukäendusega on võimalik tagada ettevõtja kohustusi, mis tulenevad laenu-, liisingu- ja garantiilepingust.

Tingimustele vastava laenukäenduse saamiseks

- a) esitab pank või liisinguandja sihtasutuse kodulehel asuva taotluse või
- b) annab käenduse volituse alusel, mille on pangale või liisinguandjale andnud sihtasutus. Sel juhul tagab pank või liisinguandja, et taotleja vastavus alltoodud tingimustele on dokumentaalselt tõendatav.

Tingimused laenusaaajale	<ul style="list-style-type: none">– Laenusaaaja on kantud Eesti Vabariigi äriregistrisse ja ta on äriregistrile esitanud nõutud andmed.– Laenusaaaja on krediidivõimeline.– Laenusaaaja omakapital vastab äriseadustikus sätestatud nõuetele (sihtasutus võib teha erandi juhul, kui laenusaaaja registreerimisest on möödunud vähem kui kolm aastat).– Laenusaaajal puuduvad tähtaega ületavad ajatamata võlad riiklike maksude osas ja krediidiasutustele.
Soovituslikud nõuded laenusaaaja finantsnäitajatele	<ul style="list-style-type: none">– Laenuteeninduse kattekordaja (DSCR) on pärast laenu väljastamist konservatiivsel hinnangul vähemalt 1,2.– Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (ingl <i>current ratio</i>) on vähemalt 1,1.– Omakapitali osakaal bilansimahus on pärast võetavaid kohustusi vähemalt 20%.
Käenduse ulatus	<ul style="list-style-type: none">– Käenduse ulatus on kuni 80% tagatavast laenust, liisingust või pangagarantiist, ehitussektori ettevõtjate puhul kuni 60%. Käenduse ulatus liisingust tuleneva kohustuse suhtes arvutatakse käibemaksuta summast.– Väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjale^{1,2} on suurim käendussumma 5 miljonit eurot. Kui käendussumma ületab 2 miljonit eurot, peavad olema täidetud ka tingimused, mis on toodud lisas 1.– Suurettevõtjale³ on suurim käendussumma 1,5 miljonit eurot.– Käendussumma väheneb proportsionaalselt laenu- või liisingusumma vähenemisega.
Käendatavad kohustused	<ul style="list-style-type: none">– Laen ja laenulimiit.– Pangagarantii ja pangagarantii limiit, sealhulgas akreditiiv.– Liising.– Sihtasutus käendab ainult uut kohustust. Kohustuse refinantseerimine sellise kohustusega, mida käendab sihtasutus, tuleb sihtasutusega enne kooskõlastada.

¹ Ettevõtja on äriseadustiku alusel äriühing (täisühing, usaldusühing, osaühing, aktsiaselts või tulundusühistu) või füüsiline isik, kes pakub oma nimel tasu eest kaupu või teenuseid ning kelle jaoks on kaupade müük või teenuste osutamine püsiv tegevus. Ettevõtjale teenusetingimustes kehtestatud tingimused kehtivad laenuaotleja ja konsolideeritult temaga seotud ettevõtjate kohta. Seotud ettevõtjate kindlaksmääramisel lähtuvad pank ja liisinguandja oma sellekohasest sisenormistikust.

² Komisjoni 17. juuni 2014. a määruse (EL) nr 651/2014 lisa 1 alusel on väike ja keskmise suurusega ettevõtja selline ettevõtja, millel on alla 250 töötaja ja mille aastakäive on kuni 50 mln eurot ja/või bilansimaht ei ületa 43 miljonit eurot.

³ Suurettevõtja on ettevõtja, kes ei ole väike ja keskmise suurusega ettevõtja.

Käendustasu	Investeerimislaen, liising, käibelaen, arvelduskrediit, korduvkasutusega laenulimiit, pangagarantii	Pangagarantii limiit
	0,8...3,8% käenduse jäägilt aastas.	0,5...3,8% käenduse jäägilt aastas.
Lepingutasu	Käenduse andmise otsustab ja käenduslepingu koostab pank	Käenduse andmise otsustab ja käenduslepingu koostab sihtasutus
	0,5% käendussummaltp lepingu sõlmimisel, vähemalt 30 eurot.	<ul style="list-style-type: none"> – Kuni 520 000 euro suuruse käenduse puhul 0,5% käendussummaltp lepingu sõlmimisel, vähemalt 30 eurot. – Suurema kui 520 000 euro suuruse käenduse puhul 1% käendussummaltp lepingu sõlmimisel.
Lepingu muutmise tasu	0,2% käenduse jäägilt, vähemalt 30 eurot.	
Lepingu ennetähtaegse lõpetamise tasu	1% käenduse jäägilt, vähemalt 30 eurot. Tasu võetakse juhul, kui käendatud kohustus jääb edasi kehtima ka pärast sihtasutuse käenduslepingu lõppemist.	
Tasude arvestamine	Arvelduskrediidi, korduvkasutusega laenulimiidi ja pangagarantii limiidi puhul arvestatakse tasud limiidi käendusega tagatud osalt.	

Käendust ei väljastata järgmistele tegevustele ja ettevõtjatele:

- 1) põllumajandustoodete esmatootmine, kalandus ja vesiviljelus ning metsamajandus;
- 2) tubaka (ning sellega seotud toodete) valmistamine, töötlemine ja turustamine;
- 3) maanteekaubavedudel kasutatavate transpordivahendite ja seadmete soetamine;
- 4) sõidukite ja liikurmasinate soetamine juhul, kui käendus väljastatakse volikirja alusel sihtasutuse nimel;
- 5) jae- ja hulgikaubandusettevõtjate käibevahendite rahastamine;
- 6) kinnisvaraarendusprojektid müügi ja väljarentimise eesmärgil. Kui kinnisvara arendatakse oma, sealhulgas tütar- ja sidusettevõtete kinnisvaraarendusega mitteseotud tegevuse tarbeks, on lubatud rentida osa pindu välja tingimusel, et rendilaekumised, välja arvatud tütar- ja sidusettevõtelt, ei ületa 30% laenutaotleja aastakäibest;
- 7) ekspordiga seotud tegevus, mis on otseselt seotud eksporditavate koguste, jaotusvõrgu loomise ja toimimise või muude ekspordimisest tulenevate jooksvate kuludega, juhul, kui käenduse väljastamisega antakse vähese tähtsusega abi;
- 8) seadusest tulenevate maksude tasumisega seotud garantiid;
- 9) taotleja otseste või kaudsete omanike hulgas on madala maksumääraga piirkondades registreeritud ettevõtjaid;
- 10) tuumajõujaamade tegevuse lõpetamine või nende rajamine;
- 11) investeeringud, et vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid, mis tekivad direktiivi 2003/87/EÜ⁴ lisas 1 loetletud tegevusaladel;
- 12) investeeringud lennujaamataristusse, välja arvatud juhul, kui need on seotud keskkonnakaitsega või kui nendega kaasnevad investeeringud, mis on vajalikud lennujaamataristu ebasoodsa keskkonnamõju leevendamiseks või vähendamiseks;
- 13) hasartmänguvaldkonnas tegutsev ettevõtja;
- 14) rahastamise eesmärk on kasutada importtoodete asemel kodumaiseid tooteid;
- 15) valdkonnad, mis on seotud pornograafiaga, hasartmängudega, andmete ebaseadusliku allalaadimisega ja ebaseadusliku ligipääsu võimaldamisega andmevõrkudele;

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/PDF/?uri=CELEX:32003L0087&from=EN>.

16) teadus- ja arendustegevus tervishoiu valdkonnas eesmärgiga teaduslikul või ravieesmärgil kloonida inimesi või arendada geneetiliselt muundatud organisme.

Kui pank annab käenduse volituse alusel sihtasutuse nimel ja muudab käenduslepingut, on pank kohustatud kontrollima ettevõtja vähese tähtsusega abi vaba jääki riigiabiregistris⁵. Pank võib käenduse väljastada mahus, mis ei ületa riigiabi reeglites sätestatud piirmäärasid. Väljavõtte vähese tähtsusega abi vaba jäägi kohta tuleb säilitada koos teiste laenukäenduse tingimuste täitmist tõendavate dokumentidega.

⁵ Vähese tähtsusega abi info ja riigiabiregister asuvad aadressil <http://www.fin.ee/riigiabi>.

Lisa 1. Tingimused, mis peavad olema lisaks täidetud 2 miljonit eurot ületava käendussumma puhul

1. Rahastada tohib väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate uusi projekte, mis on seotud:
 - 1.1. uue ettevõtte asutamisega;
 - 1.2. tegevuse laiendamisega;
 - 1.3. tavategevuse tugevdamisega;
 - 1.4. uue projekti elluviimisega;
 - 1.5. uutele turgudele minekuga;
 - 1.6. uute arendustega.
2. Käendusega laenu väljastamisest kuni laenu tagastamiseni peab laenusaaaja olema registreeritud Eestis ja ka tema majandustegevus, milleks laen väljastati, peab toimuma Eestis.
3. Rahastada tohib projekte, mis ei ole käendusotsuse tegemise ajal lõppenud või täielikult ellu viidud.
4. Tegevused (kulud), mida tohib projektide korral rahastada:
 - 4.1. põhivarainvesteeringud;
 - 4.2. käibevahendid, kui need moodustavad osa punktis 1 nimetatud projektist;
 - 4.3. varaliste õiguste omandamise kulud (ettevõtja ülemineku korral) juhul, kui tehing tehakse sõltumatute investorite vahel ja moodustab osa punktis 1 nimetatud projektist;
 - 4.4. hoonestamata ja hoonestatud kinnistu soetamise kulud tingimusel, et käendatav laenusumma ei ületa 10% kinnistu soetusmaksumusest;
 - 4.5. taristuinvesteeringute kulud, mis aitavad kaasa linnalisele arengule või linnade taastamisele tingimusel, et käendatav laenusumma ei ületa 20% investeeringust.
5. Käendust ei tohi kasutada Euroopa Liidu rahast rahastatavate toetuste sildrahastamiseks ega relvade ja laskemoona tootmise, töötlemise ja turustamise rahastamiseks.

Lisa 2. Laenukäenduse tingimuste erandid, mis kehtivad Euroopa Komisjoni 23. märtsi 2022. aasta teatise „Riigiabi meetmete ajutine kriisiraamistik majanduse toetamiseks pärast Venemaa kallaletungi Ukrainale“ (riigiabi ajutine kriisiraamistik) alusel kuni 31.12.2023

1. Kui ettevõtja tegevust on negatiivselt mõjutanud Venemaa kallaletung Ukrainale, Euroopa Liidu või selle rahvusvaheliste partnerite kehtestatud sanktsioonid ja majanduslikud vastumeetmed sanktsioneeritute poolt, samuti energiahinna tõus, on sihtasutusel õigus rakendada käenduste väljastamisel kooskõlas riigiabi ajutise kriisiraamistikuga järgmisi erandeid.

Erandid välistustest	– Lubatud on rahastada jae- ja hulgikaubandusettevõtjate käibekapitali.
Käenduse ulatus	– Käenduse ulatus on tagatavast laenust kuni 80%, välja arvatud jae- ja hulgi-kaubandusettevõtja ning ehitussektoris tegutseva ettevõtja (EMTAK-i F-jagu) korral kuni 60%. – Suurim käendussumma on sõltumata ettevõtja suuruselt 2 miljonit eurot. – Kui on täidetud lisa 1 tingimused, siis on väikese ja keskmise suurusega ettevõtja suurim käendussumma 5 miljonit eurot.
Käendatavad laenud ja nende tingimused	– Käendatav laen on siinsete teenusetingimuste tähenduses laen, laenulimiit, arvelduskrediit, liising (kapitalirent) ja samuti faktooring, kus faktoril on regressiõigus faktooringu kliendi vastu ja mida kasutatakse alles pärast seda, kui klient (müüja) on oma osa tehingust, st toote või teenuse juba üle andnud või osutanud. – Laen tagastatakse amortiseeruva graafiku alusel, mis tähendab, et laenuperioodi lõpuks peab laenu jääk olema null. – Sihtasutus käendab uut laenu. Refinantseerimine ei ole lubatud. – Käendatava laenu sihtotstarve on rahastada Ukrainas toimuva sõjategevuse või energiakriisi mõju leevendamiseks tehtavaid kulutusi. – Riigiabi ajutise kriisiraamistiku alusel sihtasutuse käendusega tagatavad laenud on kokku piiratud summaga, mis ei ületa 15% ettevõtja kolme viimase lõppenud aruandeperioodi keskmisest aasta kogukäibest või 50% energiakuludest taotluse esitamise kuule eelnenud 12 kuu jooksul. Juhul, kui tegemist on äsja asutatud ettevõtjaga, kellel ei ole kolme lõpetatud raamatupidamise aastaaruannet või andmeid iga eelneva 12 kuu energiakulude kohta, siis arvutatakse maksimaalne summa lähtudes laenusaaaja tegutsemise kestuse alusel taotluse esitamise ajal.
Käendustasu	– Vastavalt teenusetingimustele, kuid mitte madalam riigiabi ajutises kriisiraamistikus märgitust.
Käenduse kehtivus	– Käendus kehtib kuni 72 kuud. – Käenduslepingut on riigiabi ajutise kriisiraamistiku raames võimalik sõlmida ja muuta kuni 31.12.2023. Alates 01.01.2024 lähtutakse käenduse muutmisel kehtivatest riigiabi reeglitest. – Sihtasutuse käenduse andmise otsus kehtib 30 kalendripäeva juhul, kui sihtasutuse otsuses ei ole märgitud teisiti, kuid mitte kauem kui 31.12.2023.

2. Selle erandi alusel võtab sihtasutus käendustaotluseid vastu kuni 30.11.2023.
3. Selle erandi alusel teeb käendamisotsused ainult sihtasutus.